

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobce: **městys Drásov**
sídlem Drásov 61, 664 24 Drásov
zastoupený advokátem Mgr. Vítězslavem Dohnalem
sídlem Klokotská 103/13, 390 01 Tábor

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

za účasti: **1) EG.D, a. s.**
sídlem Lidická 1873/36, 602 00 Brno
2) M. R.
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2023, č. j. JMK 1082/2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 3. 1. 2023, č. j. JMK 1082/2023, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Vítězslava Dohnala.

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. P.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. M. R. („stavebník“), který je v tomto řízení osobou zúčastněnou na řízení, podal již dne 16. 4. 2018 žádost o společné územní a stavební povolení záměru „novostavba rodinného domu včetně zpevněných ploch, vnitřních domovních rozvodů, retenční nádrže a zasakovacího objektu“ na pozemku parc. č. X v k. ú. X („stavební záměr“). Rozhodnutí Městského úřadu Tišnov („stavební úřad“) o této žádosti žalovaný od té doby již třikrát zrušil. Důvodem byla vždy skutečnost, že nadřízený orgán zrušil závazné stanovisko příslušného orgánu územního plánování (Městského úřadu Tišnov, odboru územního plánování).
2. V nyní řešeném, celkově však již čtvrtém, pokračování řízení Městský úřad Tišnov jakožto příslušný orgán územního plánování požadované závazné stanovisko ve lhůtě podle § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nevydal. Na základě § 4 odst. 9 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), tak ve věci existuje fiktivní závazné stanovisko, které se považuje za souhlasné a bez podmínek. Stavební úřad následně rozhodnutím ze dne 22. 9. 2022, č. j. MUTI 38739/2022, („rozhodnutí stavebního úřadu“) ve společném územním a stavebním řízení podle § 94p odst. 1 stavebního zákona schválil stavební záměr stavebníka. Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 1. 2023, č. j. JMK 1082/2023 („napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu. V odvolacím řízení přitom příslušný nadřízený orgán (Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu) vydal závazné stanovisko ze dne 29. 11. 2022, č. j. JMK 169584/2022 OÚPSŘ, jímž potvrdil fiktivní závazné stanovisko orgánu územního plánování („potvrzující závazné stanovisko“).

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí i rozhodnutí stavebního úřadu. Namítal, že bylo zasazeno do jeho procesních práv, do práva na samosprávu a že byla porušena ustanovení o řízení před správním orgánem.
4. Žalobce ve lhůtě uplatnil námitky proti vydání společného povolení, v nichž namítal nesoulad stavebního záměru s územně plánovací dokumentací. Stavební úřad však tyto námitky bez odůvodnění zamítl. Z odůvodnění správního rozhodnutí přitom musí být zřejmé, proč správní orgán považuje námitky za liché, mylné nebo vyvrácené. Skutečnost, že fakticky nebylo vydáno závazné stanovisko orgánu územního plánování, nezbavuje stavební úřad povinnosti věcně vypořádat uplatněné námitky. Pokud k tomu odůvodnění závazného stanoviska nepostačovalo, měl si stavební úřad vyžádat opětovně stanovisko dotčeného orgánu územního plánování.
5. Nápravu nezajistil ani žalovaný. Jím vyžádané potvrzující závazné stanovisko sice obsahovalo vůbec první věcné posouzení souladu stavebního záměru s územně plánovací dokumentací. Žalovaný však do napadeného rozhodnutí pouze stručně přepsal obsah potvrzujícího závazného stanoviska, aniž by se k námitkám žalobce vyjádřil. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí ani rozhodnutí stavebního úřadu tedy věcné posouzení souladu stavebního záměru s územním plánem neobsahují, jsou nepřezkoumatelná a nezákonná. Žalobce namítal také nezákonnost a nepřezkoumatelnost potvrzujícího

závazného stanoviska. Postupem správních orgánů byl rovněž porušen princip dvojinstančnosti správního řízení, neboť na námitky žalobce uplatněné ve stavebním řízení bylo poprvé reagováno až v řízení odvolacím. Potvrzující závazné stanovisko a napadené rozhodnutí bylo navíc vydáno stejným správním orgánem, tedy Krajským úřadem Jihomoravského kraje, i stejnou úřední osobou, Ing. arch. E. H. Dle žalobce není možné, aby správní orgán sám vydal závazné stanovisko pro své vlastní meritorní posouzení věci.

6. Žalobce v průběhu celého řízení namítal rozpor stavebního záměru s územním plánem Drásov, a to především z důvodu nedodržení výškové regulace. Pozemek parc. č. X, na němž má být realizován stavební záměr, je v platném a účinném územním plánu vymezen v ploše B9. V rámci této plochy byla stanovena výšková regulace 5 m výšky římsy šikmé střechy od přiléhajícího upraveného terénu. Římsy střechy stavebního záměru se nacházejí v různých výškách 5 m a 5,77 m od podlahy domu. Upravený terén se pak podle projektové dokumentace stavby nachází ve výšce - 0,1 m, a tuto výšku je třeba k výšce římsy také připočítat. Nadřízený orgán v potvrzujícím stanovisku tak nesprávně posoudil výšku střechy, neboť ta se ve skutečnosti nachází ve výšce 5,1 m a 5,87 m, a je tudíž v rozporu s územním plánem. Potvrzující závazné stanovisko tedy splnění podmínek výškové regulace posoudilo nesprávně.
7. Žalobce dále namítal, že v případě sedlové střechy je třeba výškovou regulaci posuzovat ve vztahu k oběma římsám domu. Posuzovat tuto podmínku pouze ve vztahu k jedné nižší římsě by totiž umožňovalo obcházení účelu a smyslu regulace. Systém posuzování výšky je nastaven tímto způsobem s ohledem na vnímání charakteru zástavby z úrovně parteru, kterou určuje zejména neustupující část fasády po hlavní římsu. Tento přístup podporuje také vyjádření zpracovatele územního plánu, podle kterého je stavební záměr v rozporu s územním plánem zejména kvůli vyšší římsě, která se nachází 5,77 m nad úrovní podlahy. Systém regulace zkrátka počítá s tím, že nad stanovenou výškou 5 m se nachází již jen střecha. Tento výškový limit se u sedlových střech týká obou stran. U pultových střech je naopak potřeba počítat s tím, že se římsy nacházejí v rozdílné konstrukční výšce. Na tuto skutečnost reagovala poznámka na str. 127 územního plánu Drásov, podle kterého v případě nejednoznačného určení hlavní římsy, např. u pultové střechy, platí, že hlavní římsa je v nižší části fasády. Citované pravidlo se proto uplatní u pultové střechy, protože ta je limitována nižším sklonem 15°. Ostatně o účelové snaze obcházet regulaci svědčí i zmatky v označování střechy v projektové dokumentaci z června 2022. V části B dokumentace se hovoří o střechě sedlové, zatímco v části D je střecha označena jako vzájemně otočená pultová. Označení vzájemně otočené pultové střechy pak dokumentace opustila, nejspíše proto, že stavební záměr nesplňuje podmínku maximálního sklonu pultové střechy 15°. S ohledem na konstrukční řešení je však označení střechy jako otočené pultové daleko přiléhavější.

III. Vyjádření žalovaného, osob zúčastněných na řízení a replika žalobce

8. Žalovaný považoval tvrzení žalobce za neopodstatněná. Nevydání závazného stanoviska v zákonné lhůtě neznamená, že dotčený orgán otázku souladu stavebního záměru s územně plánovací dokumentací neposoudil. Zákonná úprava umožňuje, aby dotčený orgán v případě, kdy záměr nekoliduje s územně plánovací dokumentací ani jej není třeba regulovat, závazné stanovisko nevydal. V takovém případě vznikne ve smyslu § 4 odst. 9 stavebního zákona fiktivní závazné stanovisko, které se považuje za souhlasné a bez podmínek. Vypořádat namítaný rozpor řešeného stavebního záměru s územním plánem Drásov odkazem na takové závazné stanovisko je pak dostatečné. Teorii žalobce, že by si

měl správní orgán vyžádat stanovisko téhož orgánu, který již v rámci závazného stanoviska soulad jednou posuzoval, je neakceptovatelná. Žalobce se mohl proti obsahu závazného stanoviska ohradit v rámci odvolání. Tak také učinil, a žalovaný proto podle zákona předložil fiktivní závazné stanovisko k přezkoumání nadřízenému orgánu, který přezkoumal soulad stavebního záměru s územně plánovací dokumentací a reagoval i na související odvolací námitku týkající se fikce závazného stanoviska.

9. Za lichou považoval žalovaný námitku, že odbor územního plánování Krajského úřadu Jihomoravského kraje nemohl vydat současně potvrzující závazné stanovisko i napadené rozhodnutí a že byly podepsány touž úřední osobou. Vnitřní uspořádání správních orgánů v rámci Krajského úřadu je řešeno organizačním řádem, podle kterého se odbor územního plánování a stavebního řádu člení na oddělení územního plánování a oddělení stavebního řádu. Jednotlivé dokumenty vypracovaly oprávněné úřední osoby zařazené do příslušných oddělení. K podpisu pak byla s ohledem na organizační strukturu příslušná vedoucí odboru. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
10. Osoby zúčastněné na řízení se k žalobě nevyjádřily.
11. Žalobce podal k vyjádření repliku, v níž zopakoval svoji argumentaci.

IV. Posouzení věci

12. Žaloba je důvodná.
13. Podle § 149 odst. 2 správního řádu závazné stanovisko obsahuje závaznou část a odůvodnění. V závazné části dotčený orgán uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání a další ustanovení právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. V odůvodnění uvede důvody, o které se opírá obsah závazné části závazného stanoviska, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen.
14. Podle § 149 odst. 7 správního řádu platí, že jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska.
15. Podle § 4 odst. 9 věty druhé stavebního zákona, jestliže není závazné stanovisko dotčeného orgánu vydáno ve lhůtě pro jeho vydání, považuje se za souhlasné a bez podmínek.
16. Fiktivní závazné stanovisko bylo do stavebního zákona zakotveno zákonem č. 403/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Jak vyplývá z důvodové zprávy k tomuto zákonu (tisk 673/0, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 8. volební období, www.psp.cz), cílem změn bylo zrychlit a zefektivnit povolovací procesy, aby bylo možné potřebné stavby realizovat ve stanoveném časovém horizontu. V některých fázích těchto procesů totiž docházelo ke značným průtahům, které bránily včasnému zahájení realizace staveb a jednou z okolností, která průtahy způsobovala, bylo vydávání závazných stanovisek dotčenými orgány a jejich přezkum. Zákon č. 403/2020 Sb. proto v rámci úprav správního řádu stanovil jasné lhůty pro vydání závazného stanoviska. Aby lhůta nebyla pouze pořádková, ale zároveň byl

stavebník chráněn před nečinností veřejné správy, zavedl zákonodárce jako důsledek uplynutí lhůty fikci vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek.

17. Fiktivní závazné stanovisko ze své povahy nemůže naplnit všechny obsahové náležitosti závazného stanoviska, jak jsou upraveny v § 149 odst. 2 správního řádu. Ze zákona vyplývá pouze řešení otázky v závazné části (souhlasné bez podmínek), avšak vzhledem k absenci písemné podoby nemůže fiktivní závazné stanovisko obsahovat zbývající náležitosti včetně odůvodnění. Přesto je třeba vycházet z fikce, že příslušný orgán soulad stavebního záměru s dotčeným veřejným zájmem posoudil. Byť tedy fakticky fiktivní závazné stanovisko není odůvodněné, není automaticky nepřezkoumatelné – takový závěr by totiž popřel smysl zavedené právní úpravy (rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 7. 2024, č. j. 30 A 17/2024-334).
18. Právě s ohledem na fakticky neexistující písemné odůvodnění by však uplatnění fikce souhlasného závazného stanoviska mělo být v praxi výjimkou, neboť závazná stanoviska jsou důležitým podkladem pro řízení. Dotčené orgány, které jejich prostřednictvím chrání veřejné zájmy na svěřeném úseku veřejné správy, nesmí na ochranu veřejných zájmů rezignovat. Vydání fiktivního závazného stanoviska je tedy výjimečně možné typicky v případech, kdy o záměru nejsou spory a nevydání závazného stanoviska by tak jen nepřiměřeně prodlužovalo řízení před stavebním úřadem. Velmi problematické je naopak vydání fiktivního závazného stanoviska v případech, které jsou již před stavebním úřadem sporné z hlediska zájmů chráněných dotčeným orgánem státní správy a v nichž jsou v tomto směru uplatněny konkrétní námitky. Stavební úřad se totiž v takovém případě dostává do procesní pasti, z níž bez další spolupráce s dotčeným orgánem nemůže vyjít s čistým štítem.
19. Jednou z povinností stavebního úřadu v rámci rozhodnutí ve společném řízení je totiž vypořádat se v dostatečném rozsahu právě s námitkami účastníků řízení. Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje stavební úřad podané námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, nebo proč považuje předešlé skutečnosti za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené. Námitky, které spadají do rozsahu působnosti stavebního úřadu, je oprávněn posoudit sám. Pokud však námitka směřuje do působnosti jiného dotčeného orgánu nebo do obsahu jím vydaného závazného stanoviska, není stavební úřad oprávněn sám správnost závazného stanoviska posuzovat či jej doplňovat, ani sám bez součinnosti dotčeného orgánu námitky jakkoliv vypořádat. V takovém případě musí stavební úřad zhodnotit, zda závazné stanovisko poskytuje dostatečný podklad pro vyhodnocení uplatněných námitek, a pokud tomu tak není, musí dotčený orgán vyzvat k případnému doplnění závazného stanoviska. Učiní tak v případě, že by v kontrastu s uplatněnými námitkami bylo jinak vydané rozhodnutí nepřezkoumatelné, popř. jestliže uplatněné námitky budí vážné pochybnosti o správnosti závazného stanoviska (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2022, č. j. 54 A 19/2021-43, a též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008-126). Obdobně musí stavební úřad postupovat i tehdy, jsou-li v řízení před ním vzneseny námitky směřující do působnosti jiného dotčeného orgánu, a tento orgán ve věci „vydá“ fiktivní stanovisko, neboť stavební úřad nemá žádný podklad pro věcné vypořádání námitek.
20. Soud připomíná, že žalovaný rozhodnutí stavebního úřadu týkající se stavebního záměru v minulosti již celkem třikrát zrušil. A vždy tak učinil z důvodu vadného závazného stanoviska příslušného orgánu územního plánování (Městského úřadu Tišnov, odboru územního plánování). V prvních dvou případech byla závazná stanoviska nezákonná, ve třetím případě došlo v průběhu řízení ke změně územně plánovací dokumentace. Ve všech

případech byly navíc v průběhu stavebního řízení vzneseny námitky směřující právě do souladu stavebního záměru s územně plánovací dokumentací. Podle soudu tak bylo zjevně na místě, aby příslušný dotčený orgán stavební záměr skutečně věcně posoudil a vydal odůvodněné závazné stanovisko. To nicméně nic nemění na tom, že samotný vznik fiktivního závazného stanoviska byl v souladu se zákonem, resp. že postupem (nečinností) dotčeného orgánu nedošlo k porušení stavebního zákona.

21. Jinak tomu však je u postupu a rozhodnutí stavebního úřadu. Jak bylo uvedeno výše, stavební úřad byl povinen ve svém rozhodnutí věcně vypořádat i námitky žalobce týkající se souladu stavebního záměru s územně plánovací dokumentací. Jelikož tyto námitky nemohl posoudit sám a jelikož ve věci bylo vydáno fiktivní závazné stanovisko dotčeného orgánu územního plánování, bylo jedinou možností stavebního úřadu opětovně oslovit dotčený orgán a vyžádat si jeho vyjádření k jednotlivým námitkám. Nejedná se o nadbytečné opakování téhož, neboť stavební úřad pro posouzení námitek jinak nezná žádnou věcnou úvahu příslušného dotčeného orgánu. Tento přístup navíc pouze akcentuje skutečnost, že vydávání fiktivního stanoviska nemá být běžným postupem, kterým si budou dotčené orgány „zjednodušovat práci“, ale pouze výjimkou pro situace, kdy je posouzení souladu stavebního záměru s dotčeným veřejným zájmem v zásadě bezproblémové. Stavební úřad tak ale v projednávané věci neučinil a námitky vypořádal jako nedůvodné s tím, že závazné stanovisko je souhlasné a bez podmínek. Žalobce se tak z rozhodnutí stavebního úřadu nedozvěděl konkrétní odpověď na svoje námitky, a rozhodnutí stavebního úřadu je proto v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
22. Částečnou nepřezkoumatelnost rozhodnutí stavebního úřadu lze nicméně napravit v rámci odvolacího řízení. Směřuje-li podané odvolání též proti fiktivnímu závaznému stanovisku, pak se správní orgán nadřízený orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska musí fiktivním závazným stanoviskem zabývat a vydat potvrzení či změnu závazného stanoviska ve smyslu § 149 odst. 7 správního řádu. Vzhledem k neexistenci předchozího odůvodnění jsou však na nadřízený dotčený orgán, v tomto případě na Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, kladeny zvýšené požadavky na odůvodnění takového potvrzení či změny. V tomto postupu soud nespatřuje jakékoliv porušení principu dvojinstančnosti správního řízení, jak namítá žalobce. Odvolací řízení (včetně vydání potvrzujícího či měnícího závazného stanoviska) slouží mimo jiné k odstranění vad a nedostatků v řízení před správním orgánem prvního stupně, včetně chybějících podkladů či dílčích nedostatků odůvodnění rozhodnutí. Soud pak rozhodnutí správních orgánů vždy posuzuje jako jeden celek.
23. Námitky žalobce proti stavebnímu záměru byly sice poměrně obsáhlé, jejich převážná část je však pouhá citace z textové části územního plánu Drásov. Žalobce v nich obecně namítal disharmonickou podobu stavebního záměru, kterou shledává nestandardní vůči charakteru zástavby. Dále namítal, že stavební záměr nedodržuje maximální stanovenou výšku zástavby, a to zejména kvůli římse ve výšce 5,77 m. Maximální výška římsy se podle něj u sedlové střechy totiž posuzuje ve vztahu k oběma římsám, a ne pouze k té nižší z nich.
24. Nadřízený dotčený orgán se pak v potvrzujícím závazném stanovisku vyjádřil k oběma zmíněným námitkám. K nesouladu s charakterem zástavby uvedl, že se stavební záměr popsanému charakteru ani struktuře zástavby nevymyká, soulad s okolní zástavbou navíc vzhledem k její nesourodosti v podstatě nelze posuzovat. Tuto pasáž žalovaný doslovně převzal také do napadeného rozhodnutí, čímž byla podle soudu námitka žalobce dostatečně vypořádána.

25. K namítanému nesprávnému posouzení výšky střechy se nadřízený dotčený orgán také vyjádřil. Citoval textovou část územního plánu, podle které se výškou budovy rozumí výška hlavní římsy od upraveného uličního terénu, přičemž v případě nejednoznačného určení, např. u pultové střechy, platí, že hlavní římsa je v nižší části fasády. Z toho podle něj jednoznačně vyplývá, že pro posouzení výškové regulace je rozhodná nižší část fasády. Ostatně tuto nižší část fasády považoval za hlavní i vzhledem k umístění domu na pozemku. Stavební záměr tak podle potvrzujícího závazného stanoviska splňuje maximální 5 m regulaci výšky fasády.
26. Tímto způsobem ale žalovaný v napadeném rozhodnutí námitku nevypořádal. Jediné, co k námitce v napadeném rozhodnutí uvedl, je zcela obecné tvrzení, že nadřízený dotčený orgán svá zjištění (mimo jiné ohledně splnění výškové regulace) uzavřel s tím, že stavební záměr splňuje urbanistické požadavky a je v souladu s cíli a úkoly územního plánování. Takové vypořádání námítky žalobce je ale podle soudu nedostatečné. Žalovaný nemůže svoji povinnost dostatečně odůvodnit napadené rozhodnutí obejít tím, že žalobce seznámí s obsahem závazného stanoviska. Napadené rozhodnutí musí být přezkoumatelné samo o sobě, a z napadeného rozhodnutí zkrátka není zjistitelné, proč žalovaný považuje tvrzení žalobce, že u sedlové střechy je třeba z hlediska výškové regulace posuzovat všechny římsy, za nerozhodné, chybné nebo vyvrácené. Napadené rozhodnutí je proto v rozsahu vypořádání námítky ohledně výškové regulace nepřezkoumatelné. Jelikož žalovaný tedy v této části nenapravit pochybení stavebního úřadu, musí být jeho rozhodnutí soudem zrušeno.
27. Žalobce v žalobě napadl též zákonnost a přezkoumatelnost potvrzujícího závazného stanoviska. I když je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, nebrání dle soudu tato skutečnost přezkumu zákonnosti jeho podkladového aktu ve smyslu § 75 odst. 2 věta druhá s. ř. s. Soud se proto dále zabýval námitkami žalobce proti potvrzujícímu závaznému stanovisku, které se týkaly výškové regulace stavby. Dle územního plánu Drásov (jehož znění není mezi účastníky sporné) je pro zastavitelnou plochu B9, kam spadá stavební záměr, stanovena výšková regulace zástavby max 5 m. Určujícím kritériem výškové regulace zástavby je výška budovy, již se rozumí výška fasády přes všechna plná nadzemní podlaží po hlavní římsu nebo atiku. *„Maximální výška objektu je dána v případě šikmých střech maximální výškou římsy (maximální výška horní úrovně střešní římsy od přiléhajícího upraveného uličního terénu). V případě nejednoznačného určení hlavní římsy, např. u pultové střechy, platí, že hlavní římsa je v nižší části fasády.“*
28. Soud se při výkladu uvedeného textu zcela shoduje se závěrem potvrzujícího stanoviska. Z územního plánu nevyplývá, že by za hlavní fasádu měla být považována nižší část fasády pouze v případě pultových střech – ty jsou zde uvedeny pouze jako příklad. Územní plán hovoří obecně o šikmých střechách – což je i střecha na stavebním záměru – a o případech nejednoznačného určení hlavní římsy. Soud se ztotožňuje s argumentací nadřízeného dotčeného orgánu, že za hlavní je nutno považovat tu část domu, která je orientována do uličních (veřejných) prostorů (kam je orientována nižší část fasády) a nikoliv tu část domu, která je směřována do soukromých (zahradních) partií daného pozemku. I kdyby pak zde byl spor o určení hlavní římsy, pak se dle výslovného textu územního plánu jedná bez dalšího o římsu v nižší části fasády. Z ničeho nevyplývá, že by stavební záměr musel výškovou regulaci splňovat i ve vztahu k ostatním (vedlejší) římsám.
29. Pokud by tedy nižší část fasády stavebního záměru splňovala výškovou regulaci, byl by záměr v souladu s územně plánovací dokumentací. Žalobce nicméně namítal, že tomu tak

není, a soud mu dává za pravdu. Jak totiž vyplývá z územního plánu, v případě šikmých střech se maximální výškou římsy rozumí maximální výška horní úrovně římsy od přiléhajícího upraveného uličního terénu. Uliční terén je definován jako přilehlý upravený terén v pásmu širokém 5 m po obvodu domu. Z předložené projektové dokumentace ovšem vyplývá, že výška fasád stavebního záměru 5,0 a 5,77 m, ze které vychází nadřazený dotčený orgán, je výška pouze od úrovně podlahy prvního nadzemního podlaží. Výškou fasády od přiléhajícího terénu se dotčený orgán nezabýval, a jeho závazné stanovisko je proto v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

30. Naproti tomu poslední námitka žalobce, že napadené rozhodnutí i potvrzující závazné stanovisko nezákonně podepsala stejná úřední osoba, je nedůvodná. Oprávněnou úřední osobou je podle § 15 odst. 2 správního řádu úřední osoba provádějící v řízení úkony správního orgánu, která je k tomu oprávněná podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřená vedoucím správního orgánu. Ing. arch. E. H. je jako vedoucí odboru územního plánování a stavebního řádu oprávněna k provádění všech úkonů správního orgánu, které spadají do působnosti celého odboru. Tedy i k podpisu potvrzujícího závazného stanoviska i napadeného rozhodnutí. Součástí spisu je též záznam o určení oprávněných osob. Pod č. j. JMK 163166/2022 jsou určeny oprávněné úřední osoby v řízení o potvrzujícím závazném stanovisku a pod č. j. JMK 155768/2022 jsou určeny oprávněné úřední osoby v řízení o odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu. Ing. arch. E. H. pak byla v obou případech oprávněnou úřední osobou. Tato skutečnost vychází z organizace práce v rámci úřadu a žádným způsobem dvojinstančnost řízení neporušuje.

V. Závěr a náklady řízení

31. Soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) a § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“) bez jednání a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Potvrzující závazné stanovisko v důsledku výše uvedeného závěru není dále využitelné (soud jej však není oprávněn zrušit). Žalovaný si proto v dalším řízení vyžádá nové závazné stanovisko nadřazeného dotčeného orgánu a na jeho základě teprve vydá své rozhodnutí, v němž se vypořádá s uplatněnými námitkami.
32. Podle § 78 odst. 3 s. ř. s. může soud v případě, že ruší rozhodnutí správního orgánu, zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které takovému rozhodnutí předcházelo. Zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je v zásadě ponecháno na úvaze soudu. Soud v tomto případě pro zrušení rozhodnutí stavebního úřadu neshledal důvod, neboť nápravu může sjednat žalovaný.
33. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
34. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce naopak dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto právo na náhradu nákladů řízení má. Náklady žalobce jsou tvořeny odměnou jeho zástupce za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a žaloba) podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přičemž mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí částku 3 100 Kč [§ 7,

§ 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Soud žalobci nepřiznal odměnu za úkon spočívající v replice k vyjádření žalovaného. Soud žalobce k této replice nevyzýval a obsahově toto podání nepřináší k věci nic nového. Soud proto náklady na ni nepovažuje za účelně vynaložené. Dále žalobci náleží náhrada hotových výdajů jeho zástupce v paušální výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). K tomu soud připočetl náhradu za daň z přidané hodnoty, kterou je zástupce žalobce povinen odvést z odměny a náhrad, ve výši 1 428 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.) a zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy žalobci na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 11 228 Kč. Soud žalovanému uložil zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám zástupce žalobce v přiměřené lhůtě.

35. Výrok o náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemají.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. října 2024

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu